

Nieuwsbrief 7 op de weg van het monastieke project te Prébenoît (3)

+ Dierbare zusters, broeders, vrienden en familie,

Mijn vorige nieuwsbrief eindigde met de aankondiging van de voorziene achillespeesoperatie. Deze vond plaats op 18 september in de Monicakliniek te Antwerpen (oude Eeuwfeestkliniek) en is goed verlopen. Daarna begon een gefaseerde periode van revalidatie die op schema verloopt. In het vernieuwde **gastenhuis** van de abdij van **Westmalle** kreeg ik een ruime kamer waar ik het alleen zijn als kluizenaar verder vorm kan geven. Alle maaltijden gebruik ik op mijn kamer. Het is trouwens een tijd van genoodzaakte rust, evenals een kans voor extra lectuur en tijd om te schrijven. Deze nieuwsbrief is er een vrucht van! Af en toe heb ik een gesprek met een medebroeder. Ook met de generale abt van de trappistenorde, dom Bernardus Peeters, die de abdij eind september bezocht en met onze *pater immediatus* (soort supervisor), dom Guido van de abdij van Zundert, had ik opbouwende gesprekken. De goed voorziene bibliotheek van Westmalle geeft het voordeel mij beter te kunnen documenteren voor artikels die de redactie van De Kovel* mij vraagt. Het natte en winderige herfstweer stimuleert trouwens het zich inkeren en het lezen.

Intussen mag ik na een bijkomende ernstige infectie aan de hiel positieve resultaten zien en dat kan alleen maar leiden tot een spoedig herstel.

De dagelijkse oefeningen onder leiding van een energieke jonge kinesist uit het dorp en de goede zorgen van verpleegkundigen helpen om de spiermassa in het gedeeltelijk geatrofieerde onderbeen weer op te bouwen. Mijn kamer is tegelijkertijd mijn gymnastiekzaal waar ik al voorzichtig zonder krukken of brace vooruitgang boek. Er zal een gans jaar nodig zijn om de achillespees terug op volle kracht te laten komen.

De **terugkeer naar mijn kluis in Prébenoît** is voorzien op **10 december**. Hoe het daar allemaal zal verlopen is nog een vraagteken. Maar het is winter en de tuin heeft nauwelijks onderhoud nodig; ook de natuur gaat in slaapmodus. Dat speelt in mijn voordeel. Vanuit ervaring weet ik dat stilte en rust een helende werking hebben op lichaam, ziel en geest. Dus reden te meer om uit te kijken naar het in diepe stilte gedompelde Prébenoît! In de regio wonen trouwens goede mensen die mij, waar nodig, met raad en daad zullen bijstaan.

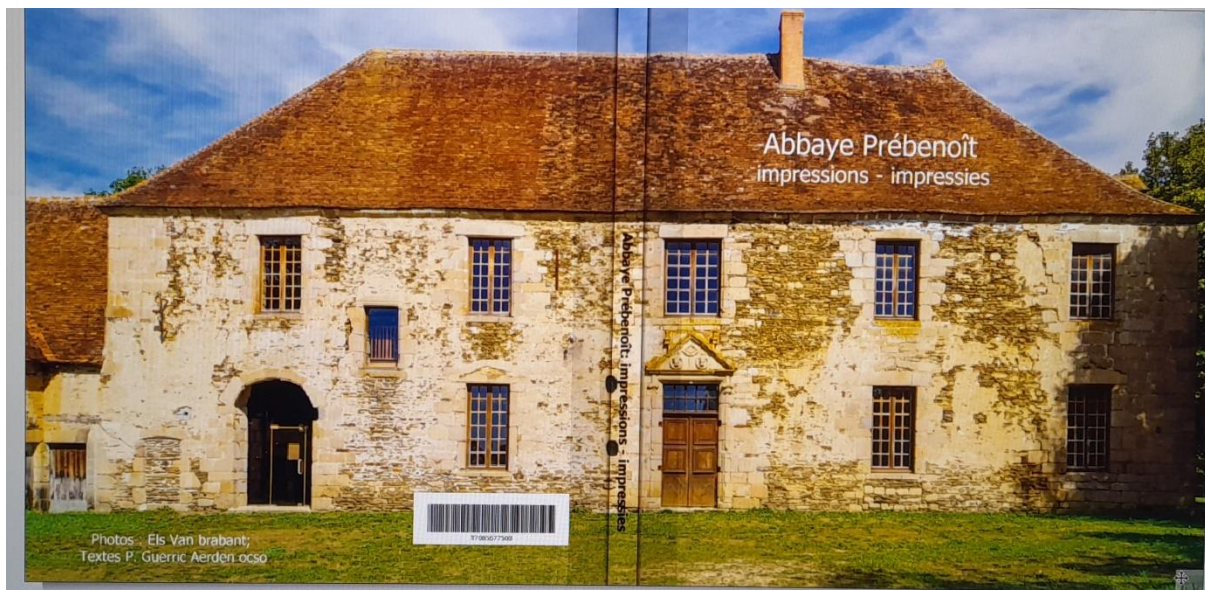
Tijdens mijn afwezigheid **bewoonden Els en Jan**, een echtpaar uit Westmalle, **mijn kamers** in de abdij van Prébenoît. Zij zorgden voor de kat, de kippen en de tuin en hadden het er naar hun zin. Nivard, mijn hond, logeert bij Saskia en Henk, uitbaters van L'Éléphant Heureux', een van de betere B&B's van de Creuse. Daar speelt Nivard met zijn rasgenoot Odin de leukste hondenspelletjes die zij kunnen bedenken. Met hun baasjes maken zij lange wandelingen in de woeste natuur. Dankzij Saskia had ik het geluk Nivard in oktober in Westmalle te verwelkomen, het was een hartverwarmend weerzien! De laatste weken ligt het domein van de abdij er wat verlaten bij. De enige bewoner is mijn kater Tybert, die er door de burens, Petra en Renier, goed wordt verzorgd. De kippen mochten gaan kakelen op de boerderij van Geert en Heidi in Aigurande (Indre).

Zoals gezegd geeft het maken van een pas op de plaats me volop gelegenheid tot introspectie en reflectie. Het boek **“De namiddag van het christendom op de weg naar een nieuw tijdperk”** van de Tsjechische priester en hoogleraar **Tomáš Halík** (Kok Boekencentrum, 2023), een geschenk van een vriend bij de aanvang van mijn revalidatie, was daarbij een welkome gids. Hiervoor kan ik de schenker niet genoeg danken. Het punt van de auteur is: wil het christendom antwoord bieden op de uitdagingen van onze tijd met zijn grote culturele veranderingen, moet het zijn mentale en institutionele grenzen durven overstijgen. God geeft ons christenen te verstaan dat we andere deuren moeten openen en andere oplossingen moeten zoeken, in plaats van hardnekkig te blijven kloppen op deuren die Hijzelf heeft gesloten. “Laten we toch altijd in gedachten houden”, schrijft Halík, **“dat echte vernieuwing van de Kerk** niet achter de bureaus van bisschoppen tot stand komt of tijdens de conferenties van deskundigen. Er zijn krachtige geestelijke impulsen nodig en de moed om te experimenteren”.

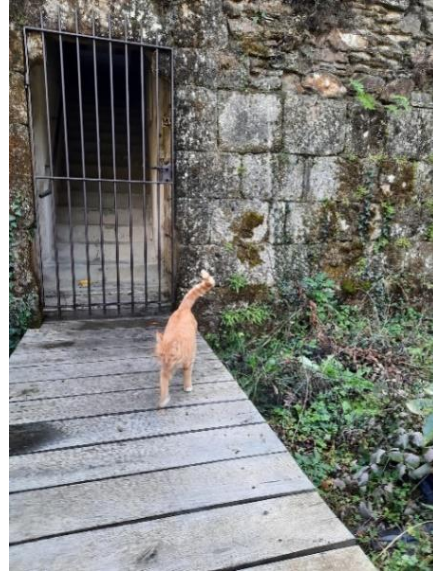
Wat doe ik daar anders te Prébenoît? Ook het westerse monastieke leven zit al te vaak te verstenen achter metershoge muren en lagen institutioneel beton. De studies die ik recent maakte met het oog op de artikels die van mij werden verwacht, verdiepten en **verbreedden mijn kennis** van de grote **Traditie**, van het **Keltische monnikendom**, en van **Origenes**, één van de krachtigste denkers uit het vroege christendom. Deze studies waren voor mij krachtige spirituele elektroshocks, die mij wakker schudden. Ze leerden me dat de identiteit van het christelijk geloof voortvloeit uit het steeds opnieuw binnentreden in het paasdrama van dood en opstanding, om van daaruit het Paasmysterie van Christus opnieuw gestalte te geven in onze tijd en cultuur. Mijn herbronning gebeurde net in de maanden dat het seksueel misbruik weer volop in de actualiteit stond. Dit misbruik wijst op een verziekt systeem van verstrengeling van Kerk en macht, maar ook op een clerus die slecht voorbereid is op de psychische gevolgen van een gelofte van permanente seksuele onthouding en het ontberen van een gezinsleven. De celibaatsbeleving hoort thuis in het monachisme, maar wordt buiten die spirituele bedding al gauw problematisch. Het **monnikendom van onze tijd** moet, zoals de Kerk in haar geheel, weer **in dialoog gaan met haar eigen erfgoed**. Het niet kennen of niet benutten van haar eigen tradities is nefast. Een ander boekje dat ik hier uit de bibliotheek opdiepte, *‘Le mystère monastique, une approche de Dieu’* van de Franse benedictijn, André Gozier (Lethielleux/Desclée de Brouwer, 2009),

herhaalt het getuigenis van vele monniken uit de traditie: **“Wie smaak heeft van de eenzaamheid, heeft de smaak van God te pakken”**. De kluizenaar is daarom de eerste gestalte van het monastieke charisma dat de Heilige Geest over de Kerk, vóór alle kerkscheidingen, heeft uitgestort. Ook het gemeenschapsmonnikendom moet gericht staan op die eenzaamheid (*ordonné à la solitude*), welke zelf gericht staat op het voortdurend gebed.

Een akkefietje dat nieuwsbrieflezers zich kunnen aanschaffen is een **fotoboekje over Prébenoît ‘Abbaye Prébenoît: impressions – impressies’**. Dit kleinood telt ruim 40 bladzijden aan fullcolour foto’s in juxtapositie met korte citaten uit de vroege cisterciënzer traditie, zowel in hun Franse als Nederlandse versie. Met dit boekje wil ik mijn liefde voor Prébenoît met u delen. Het heeft een CD-formaat, met op de kaft een foto van de zuidvleugel van de abdij in zijn volle glorie. Van deze publicatie over een quasi vergeten abdij van de cisterciënzers in de Creuse worden maar 100 exemplaren gedrukt. Het kan besteld worden bij Jenny Dewaele, Noordstraat 154/102, B-8630 Veurne. Het wordt toegezonden na storting op het rekeningnummer BE87 3701 7322 3394, met vermelding ‘Prébenoît-impressies’. De prijs: 20 euro (+ 3€ verzendingskosten voor België en 6€ voor landen binnen Europa). Voor bijkomende info kunt u bellen op: gsm Jenny +32 (0)476 601 277 of mailen naar jenny.dewaele17@gmail.com

Een aanwinst voor mijn kluis te Prébenoît is zeker ook de plaatsing van **een ijzeren hekje** aan de ingang van de trap die naar mijn vertrekken leidt. De firma SARL Larigauderie & Fils uit Saint-Dizier-Les-Domaines, een dorpje naast Bétête, maakte het poortje. Het ontwerp had ik al in februari ingediend, maar de molens in de Creuse malen zeer traag, doch ze malen! Eind oktober werd het eindelijk geleverd en in de muur verankerd. Met de kleur van het poortje liep het ook even mis. Antraciet was gevraagd en toen men het leverde kwamen ze af met een bruin poortje! “De andere verf was op”, was het excuus. *C’est la France, n’est-ce-pas...*

De afgelopen zomer in Prébenoît was een stuk rustiger dan de vorige. Er werden geen activiteiten georganiseerd op het terrein en het waren vooral **dagjestoeristen** die de site bezochten. Daarbij vaak ook niet-Fransen. De goede afwisseling regen/zon gaf een overvloedige oogst aan bloemen en groenten. Vooral de boontjes vormden een ‘**hoorn des overvloeds**’, met als gevolg dat er om de twee dagen boontjes op het menu stonden, dat zelfs de diepvries er vol mee raakte en er nog ruimschoots over was om als relatiegeschenk te geven aan burens en bezoekers. God is niet krenterig met zijn gaven! Zo eenvoudig is het leven in de Creuse.

Van 8 tot 12 juli organiseerden wij met een tiental deelnemers in de abdij een **retraite** onder een thema dat de evangelist Marcus ons aanreikt (6,31): “**Komt nu mee naar de eenzaamheid en rust daar wat uit**”. De rust is een belangrijk item in de Bijbel en in de monastieke literatuur. God zelf rustte op de zevende dag en bracht zo de schepping tot voltooiing (Gen 2,2). Als mensen van deze tijd zijn wij zo in de ban van stress en hectiek dat rust verre vanzelfsprekend is, ja, inge oefend moet worden. Via enkele inleidingen, liturgie, met elkaar delen van onze ervaringen, en samen de maaltijden maken en houden, konden we elkaar gedurende vijf dagen inspireren tot meditatie, gebed, stiltebeleving en de zaligheid van de rust.

Ook de **toekomst van de abdij** houdt de geesten bezig, want stilstand betekent achterstand. Er zijn omtrent Prébenoît verschillende actoren. Er is de gemeente Bétête die het pand sedert 1987 in eigendom heeft. Zij

onderhoudt het terrein maar heeft geen fondsen om het gebouw te restaureren. Er is de intercommunale *Creuse Confluence* die wel middelen heeft en in de abdij veel potentieel ziet voor de streek. Er zijn de lokale boeren en creatievelingen die van de site houden om er hun ding te doen. Er is een jonge Vlaamse ondernemer die er een streekbier wil gaan brouwen. Er is de ondergetekende die als enige het gebouw bewoont en er **een monastiek-contemplatief lichtje** brandende probeert te houden. Ieder kijkt naar de *'realiteit Prébenoît'* vanuit het eigen perspectief. Er zal dus nog veel dialoog, overleg, brainstorming en gebed nodig zijn om een project van de grond te krijgen dat dit waardevol **cisterciënzer patrimonium** ten volle laat gedijen en toekomst geeft. Er zijn al waardevolle plannen gesmeed, maar ze zijn nog te prematuur om er hier iets over te schrijven. We hopen alleszins dat de hemel zijn zegen laat neerdalen over deze unieke plek die als *pré-benoît* of 'gebenedijd veld' vanzelf al is gezegend.

Broeder Gueric Aerden ocs
 Abbaye Notre Dame de Prébenoît
 23270 Bêtête (Creuse)

* ***De Kovel, monastiek tijdschrift voor Vlaanderen en Nederland*** is een uitgave gerealiseerd door monialen en monniken uit de Lage Landen en verschijnt 5x per jaar. Elk nummer bevat een degelijk dossier rond een (monastiek) thema, aangevuld met nieuws uit de kloosterwereld, aankondiging van monastieke activiteiten, boekbesprekingen, historiekken van abdijen en ordes, en nog veel meer. Abonneren bij zuster Rafaël Roelofs ocs, Administratie De Kovel, Johannahoeveweg 79, NL-6816 VG Arnhem. E-mail: administratie@dekovel.org Jaarabonnement bedraagt (slechts) 35€.